H. S. S. Kuyper heeft meegeleefd en zich zoo van nabij heeft kunnen overtuigen van de intense en de immense belangstelling van de nu Ontslapene voor haar bond?

„Haar" bond. Ook dit mag gezegd worden, al is dan de eerste stoot tot het oprichten van den Bond niet van Mej. H. S. S. Kuyper zelf geweest. Maar we weten hoe aanstonds haar medewerking en leiding is verzocht, toegezegd en àlle volgende levensjaren is gegeven ook. Zoo is dan de Bond vanaf zijn eerste levensbestaan toevertrouwd geweest mede aan de hoede van Mej. H. S. S. Kuyper.

Wanneer wij dan het bestuur van den Bond gedankt hebben voor zijn besluit tot uitgeven, dan mogen wij thans ook volle aandacht geven aan en onzen dank uitspreken voor de wijze waarop Mej. J. H. Kuyper dit alles heeft verzorgd. Vijf lezingen door Mej. H. S. S. Kuyper gehouden voor den Meisjesbond zijn in het werkje opgenomen, met een lijst van werken door haar geschreven en dit alles wordt ingeleid door een „Levensbericht" (t.m. blz. 45) van de hand van Mej. J. H. Kuyper zelve. Zoo is tweeërlei verkregen: wij kunnen opnieuw genieten van hetgeen Mej. H. S. S. Kuyper zelf heeft geschonken aan den Bond; wij kunnen voorts ook door hetgeen haar Zuster heeft willen openbaren, ook omtrent het meer verborgen leven van de Overledene, beter ingeleid nog worden in en verstaan de groote kracht van de liefde, welke Mej. H. S. S. Kuyper den Bond heeft toegedragen.

Het is uiterst moeilijk over dit levensbericht te schrijven. Te schrijven althans publiekelijk. Want het is haast te teer, om er werkelijk recenseerend mee bezig te zijn. Wij willen dat ook niet doen. Wij willen slechts met alle kracht aandringen op de lezing van dit levensbericht op een stille plaats en op een rustig oogenblik. Voor wie deze regelen in zich opneemt, zal er een geloofssterkende en troostende werking van uitgaan.

Op slechts een enkele passage, die in direkt verband mag worden gebracht met het werk van Mej. H. S. S. Kuyper voor den Meisjesbond, zij hier gewezen. Er zijn tal van andere passages die wij ook zeer gaarne naar voren zouden willen brengen (zoo b.v. wat omtrent Dr A. Kuyper is geschreven op blz. 28 en ook op blz. 39/40), maar wij willen die hier slechts even noemen om tot de lezing van dit boek te prikkelen.

Bijzondere vermelding mag hebben, hetgeen Mej. J. H. Kuyper ons thans wil toevertrouwen om trent het gebedsleven van haar Zuster. Zij deelt op blz 41 mee hoe, nadat haar tegenwoordig woonhuis was gekocht en voor het eerst na den koop werd betreden, Mej. H. S. S. Kuyper „zich gedrongen gevoelde daar neer te knielen en God te danken voor Zijn gave en het huis Hem te wijden".

Wij willen dit beeld van de twee geknielde vrouwen in een nog kaal huis vasthouden en dan onzen God danken, dat Hij zûlk een vrouw den Bond tot Moeder heeft gegeven. En wij zien van die gebogen gestalten op tot God, die ons toegezegd heeft geen bidder onverhoord te zullen laten heen gaan en willen dan de verhooring van het gebed ook zien in het leven van den Bond zelf voor wie zoo ontzaggelijk veel in dit huis is gedaan. Dit laatste is bekend genoeg aan ieder die eenigszins met den Bond heeft meegeleefd. Wij zullen die verhooring niet alleen en zelfs niet in de eerste plaats willen zien in den groei van den Meisjesbond; getallen toch zijn niet altijd een bewijs van zegen. Maar wij willen den zegen en de gebedsverhooring wèl zien in den omvangrijken arbeid van den Bond op geestelijk terrein (wie kent het aantal leidraden in al die jaren versleten, de kolommen van Bouwen en Bewaren? We willen evenwel ook hier niet tellen gaan!). De beteekenis van dien arbeid is niet in getallen uit te drukken, ook haar willen wij evenzeer in het geloof aanvaarden.

Zoo willen we Mej. J. H. Kuyper danken voor haar daad van ons in te leiden ook in het zieleleven van haar Zuster. Het zal de lezers en lezeressen slechts kunnen sterken in het geloof en kunnen voeren ook tot het eigen gebedsleven, wanneer men zoo leest wat de Bonds-Moeder heeft gedaan. Op het titelblad vinden wij opgenomen als motto het woord, waarmee Mej. H. S. S. Kuyper zelf eenmaal een lezing inleidde, n.l.: „Gij zijt het Licht, laat mij de luchter zijn". Niemand zal betwisten dat deze woorden met recht op dit titelblad mochten worden afgedrukt. Aan Mej. H. S. S. Kuyper is die bede vervuld; zij héèft mogen zijn de luchter, die het licht van haar God verspreidde. En nu wordt die bede nogmaals allen lezers voorgehouden en ingeprent.

Onzen dank willen wij ook vertolken door hier te verklaren, dat Mej. J. H. Kuyper, die ook hierin met haar Zuster zal hebben meegeleefd, gelooven mag, dat ook te haren opzichte die bede in vervulling is gegaan, al was het dan alleen maar door 't schrijven van dit Levensbericht. Deze verklaring is niet maar vooronderstellenderwijs; wij wéten van meer dan één lezer(es) dat zij op feiten berust.

Moge nu de vrucht van dit boekje wezen, dat vele, zeer vele leden van den Meisjesbond mede door de lezing van dit werkje er toe mogen worden gebracht om steeds meer te worden: biddende dochters van een biddende Bonds-Moeder.

's Gr. A. S.

# UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN

## De Synode der Chr. Geref. Kerk in N. A.

### I.

Elke twee jaar vergadert de bovengenoemde Synode. In de evene jaren. Dat is sedert 1880 het gebruik geweest, met slechts één uitzondering. Dat was in de dagen van agitatie in het westen, vanwege de Vrijmetselarij, toen een groep van kerken die uittraden uit het verband der Reformed Church in America aanklopten om te worden opgenomen in het verband der „Afgescheiden kerk van 1857", destijds nog den langen titel dragend van „Hollandsche Christelijke Gereformeerde Kerk". In 1880 en gedurende enkele jaren daarna, waren alle kerken vertegenwoordigd door een predikant en een ouderling, of, zoo een kerk vacant was, door twee ouderlingen. Later werd de afvaardiging classicaal, en dat is nog steeds het geval. Want de Chr. Geref. Kerk heeft geen Provinciale of Particuliere Synoden. Daarvoor bleek de groep van bijna 300 kerken nog steeds te klein. Ook heeft men in ons land geen te hooge gedachte van die synodale lichamen, tusschen de Classes en Generale Synoden in, omdat ze toch allerlei zaken, vooral protesten, niet kunnen afdoen.

Wat de classicale afvaardiging betreft, sedert jaren zond men drie predikanten en drie ouderlingen van elke Classis. Gedurende de depressie hoorde men stemmen om dat getal te reduceeren, en hoewel de zaak nog hangende is, is bijna elke Classis ter Synode van 1936 door slechts 4 deputaten vertegenwoordigd, twee leeraars en twee ouderlingen.

De vergaderplaats der Chr. Geref. Synode gedurende de laatste jaren is Grand Rapids, in den staat Michigan, een stad van ongeveer 160.000 inwoners, waarvan een derde deel gerekend wordt te zijn van Hollandsche afkomst.

Grand Rapids en naaste omgeving bevat niet minder dan twintig Chr. Geref. kerken, allen „parochies", met geen anderen band dan de classicale. Die parochies hebben tegenwoordig elk een predikant, zoowel als een eigen kerkgebouw. De meeste van die gebouwen zijn tamelijk groot, tusschen 500 tot 1500 zitplaatsen tellend. Meer en meer bouwt men die kerken van baksteen. Vroeger was bijna elk kerkgebouw van hout, dat trouwens tot nog toe het meest gebruikte materiaal is in Grand Rapids voor de woningen van het gros der burgers. Geheel van steen en ijzer, en daarom geheel brandvrij, zijn de vier gebouwen van Calvin College en Seminary, in het zuidoostelijk deel van Grand Rapids.

Het is in de kapel of „chapel" van het Collegegebouw dat de Synode samenkomt. Voor ververschingen en maaltijden wordt gezorgd in het nabij gelegen „dormitorium", of, zooals men in Nederland zegt: „hospitium", voor mannen, waarin enkele der synodale leden ook logies hebben.

Het was op Woensdag 10 Juni 1936, dat de Synode dezes jaars tot orde werd geroepen door den president der Synode van 1934, Ds W. P. van Wyk, afkomstig uit de Haarlemmermeer, en enkele jaren geleden op bezoek in het land der vaderen. Prof. L. Berkhof, president van Calvin Seminary, en ter laatste Generale Synode van Groningen deputaat der Chr. Geref. Kerk, las enkele schriftgedeelten en las toen het bekende formuliergebed voor kerkelijke samenkomsten dat in Nederland in gestadig gebruik is, doch in Noord-Amerika slechts kort geleden vertaald is in het Engelsch en opgenomen in de „Psalter-Hymnal" der Chr Geref. Kerk, waarvan we vroeger het één en ander mededeelden in „De Reformatie".

De Synode volgde de voorlezing van dit formuliergebed op met het gezamenlijk bidden van het „Onze Vader", evenzeer in de taal des lands. Trouwens, ook in vele onzer Engelsche kerkdiensten geschiedt dit veel, als slot op het gebed des predikants.

De deputaten wier lastbrieven werden voorgelezen, kozen als hun president den predikant Ds H. J. Kuiper, vice-president der Synode van 1932. Hij is sedert enkele jaren de hoofdredacteur van „The Banner", en als zoodanig de opvolger van schrijver dezes. Als vice-president werd Ds I. van Dellen gekozen, de broeder die gedurende het Eeuwfeest der Reformatie van 1834, de Chr. Gereformeerde Kerk vertegenwoordigde op het jubelfeest te Utrecht. Hij was ook afgevaardigd naar de Generale Synode der Chr. Geref. Kerk in Nederland, en zijn tegenwoordigheid leidde deze groep er toe om een deputaat naar Amerika te zenden, waarover later meer.

Als secretaris werd Ds D. Zwier benoemd, die reeds zes malen als zoodanig fungeerde en zich een naam verwierf voor acribie en netheid zoowel als snelheid om de Acta in handen te stellen van ondergeteekende, die sedert 1902 fungeert als „stated clerk" of vaste scriba, en zorgt voor het uitgeven der Acta zoowel als der Agenda van elke Synode. Zulk een functionaris is aangesteld in elke kerkengroep in ons land. Wellicht kon men van kerkrechtelijke zijde bezwaar hebben tegen zooiets. Maar de praktijk heeft de noodzakelijkheid ervan dringend bewezen daar zulks ook een vast adres levert van de kerkengroep. Trouwens, we hebben opgemerkt dat men op sommige plaatsen in Nederland Gereformeerde kerken heeft met een kerkelijk kantoor of iets dergelijks.

De Synode der Chr. Geref. Kerk verricht haar arbeid gewoonlijk door een programma-commissie. Deze gaat de Agenda na en verdeelt de zaken daarin vermeld, en later ingekomen stukken, onder een aantal Commissies van prae-advies. Dit maal werden niet minder dan negen dergelijke advies-opstellende commissies gevormd.

De 1936 Synode zal heel wat te verhandelen hebben. Daaronder zaken die van ingrijpenden aard zijn. Daaronder is vooral prominent wat men noemt de „Chicago Situatie". Het hoofd eener middelbare school in Chicago, van ons volk uitgaande, werd beschuldigd van modernistische uitlatingen in zijn onderwijs in den Bijbel. Predikanten in de groote wereldstad hebben hem daarover aangevallen. Daartegenover echter staat het feit dat het Schoolbestuur zoo goed als één man de beschuldigingen als ongegrond of van weinig beteekenis, afwijst.

Ter Synode van 1934 was een zaak bediscussieerd die sommigen het voorspel achtten dezer „Chicago Situatie". Het gold eene beschuldiging dat de voorzitter van een Jongelingsbond in Chicago dien bond leidde in moderne richting. Er was destijds een commissie benoemd om die zaak te onderzoeken en de beide partijen te samen te brengen. Wij hebben den indruk dat dit „voorspel" niet langer in het middenpunt van de aandacht staat. De beschuldigde president trad af. En de „Chicago Situatie" staat nu in het midden der belangstelling. Persoonlijk verkeeren we tusschen hoop en vrees wat het vinden van een oplossing betreft. Er zijn te harde woorden gesproken en geschreven, en de beschuldigingen zijn te ingrijpend om op heden een werkelijk bevredigende oplossing te vinden.

Allerlei zendingsbelangen zullen ter sprake komen. Reeds besloot de Synode met algemeene stem om hare Commissie voor Zuid-Amerika te autoriseeren stappen te nemen om een ander predikant naar dat werelddeel uit te zenden, ter vervanging van een leeraar die vroeger te Tres Arroyos stond, doch helaas zijn ambt nederlegde. Het plan is blijkbaar, althans zoo werd ter Synode medegedeeld, om den predikant Ds W. V. Muller, die thans dient in de kerk van Carembehy, in het hartje van den staat Paraná, in Brazilië, te leenen aan de kerk van Tres Arroyos, en dan een ander te vinden om hem in Brazilië op te volgen. Dit staat in verband met een taalkwestie. Carembehy is een nog betrekkelijk jonge nederzetting die in de eerste jaren overwegend Nederlandsch behoeft in prediking en catechisatie. Daarentegen is er te Tres Arroyos groote behoefte aan Spaansch, voor bovengenoemden arbeid. En daar Ds Muller tamelijk wel met die taal op de hoogte is, schijnt het een goede zaak te zijn hem van standplaats te doen verwisselen. Het is gemakkelijker iemand te vinden die Carembehy kan dienen dan een geschikt persoon te erlangen voor de stad der „Drie Rivieren", zooals Tres Arroyos beteekent. We deelen dit in het breede mede omdat men in Nederland belang stelt in deze aangelegenheid. Zooals men zeker wel weet, besloot de Classis Buenos Aires in het verband der Geref. Kerken in Nederland te blijven, hoewel de Generale Synode van Middelburg destijds den wenk gaf zich aan de Chr. Geref. Kerk van Noord-Amerika aan te sluiten. Vooral het taalverschil leidde tot dit besluit daar de Amerikaansche Kerk meer en meer overwegend gebruik maakt van de Engelsche taal, vooral in hare classicale en synodale vergaderingen. Waardoor onze menschen in Zuid-Amerika weinig op de hoogte kunnen zijn met ons kerkelijk leven en streven.

HENRY BEETS.

# STEMMEN UIT ONZE KERKEN

Kampen, 29 Juni 1936.

Hooggeachte Redactie,

Op verzoek schreef ik voor het „Gereformeerd Kerkblad voor Drente en Overijsel" een korte recensie van het boekje van Dr C. N. Impeta: „Zelfonderzoek Noodzakelijk!" Woord Vooraf van Dr A. G. Honig, Kampen 1936.

Een van uw medewerkers heeft in de rubriek „Geestelijke Adviezen" van uw veelgelezen blad anderhalven volzin van de uit vier volzinnen bestaande recensie geciteerd (waarbij één niet onbelangrijke drukfout is ingeslopen) en daarop, laat ik het zacht zeggen, scherpe kritiek geoefend.

Voor een goede beoordeeling van de gewraakte passage is allereerst noodzakelijk, dat mijn talrijke mede-abonnés ze in haar samenhang zien en daartoe de geheele korte recensie onder de oogen krijgen, die hier volgt:

„In dit voor een zeer ruimen lezerskring bestemde en ook geschikte boekje toont Dr Impeta helder en klaar aan, dat het aandringen op zelfonderzoek der gemeenteleden, of zij in het geloof zijn en het teiken in de prediking handelen over kenmerken des geloofs en der genade, in overeenstemming is met de Heilige Schrift, met onze